

FHille

– för en god skolstart

VECKA 22

Tema: Här bor jag

VECKA 22 • Här bor jag

Dagarna har börjat bli ljusare, men det är fortfarande mycket kallt. Hipp har blivit förkyld, och nyser så det stora trädet skakar. Hopp ser bekymrat på honom. ”Ska vi boxa lite, så att du får upp värmen?”

Hipp svarar med en jättenysning och skakar på huvudet.

”Jag önskar att du hade en lika tjock päls som jag, så skulle du inte frysa på vintern”, säger Hopp.

”För mig passar det bäst att bo i varma länder, men nu är jag här, och då ska jag nog klara av det”, säger Hipp.

Han nyser igen, så att Hopps öron fladdrar.

”Ja, men du skulle behöva ett varmt ställe att vara på”, säger Hopp och skakar öronen så de står rätt igen.

”Vad gör alla andra som fryser?”

”Det finns fåglar, som flyger till andra länder”, säger Hipp.

”Bra idé! Det gör vi också. Så kan fåglarna visa oss vägen”, säger Hopp entusiastiskt.

”Det går inte”, säger Hipp. ”Vi kan ju inte flyga.”

”Nej du, det kan vi inte”, säger Hopp fundersamt.

”Nu har jag det! Vi byter bostad med människorna i huset. Det är varmt inomhus och de har sängar med täcken, så då behöver du inte frysa.”

”Det är snällt av dig, men människor kan inte bo ute så som vi gör. Och jag är dessutom alltför stor för att komma in genom dörren till huset”, förklarar Hipp.

”Jaha”, säger Hopp.

Hipp nyser så att marken skakar.

Det skakar så våldsamt att en liten igelkott vaknar upp ur sin vinterdvala och tittar sig omkring en stund, innan den lägger sig ner och faller i dvala igen.

”Jag skulle önska att jag kunde göra som igelkotten”, säger Hipp och suckar. ”Den ligger i dvala hela vintern i sitt bo. Den fryser inte, för inne i boet finns det löv och gräs, och när det sedan blir ljusare och varmare vaknar den upp.”

”Det är säkert tråkigt att sova hela vintern”, tycker Hopp. ”Och om du sov, vem skulle jag då vara tillsammans med?”

”Ja det förstås, men jag sover ju inte”, säger Hipp och nyser igen. ”Men ett bo att värma mig i, det kunde jag gott tänka mig.”

”Om jag var en god fe, då skulle jag trolla så att du blev varm”, säger Hopp.

”ATTJO!” nyser Hipp.

”Kanske är jag den goda fen i alla fall”, säger Hopp och försvinner.

Hipp hinner nysa 47 gånger innan Hopp är tillbaka. Hon är inte ensam, hon har alla sina kaninvänner med sig.

Några av dem kommer släpande på en filt som de har hittat. Andra har gamla tidningar i munnen.

De som inte har något med sig börjar krasa ihop vissna löv med tassarna.

”Varsågod, lägg dig ner”, säger Hopp.

”Attjo!” nyser Hipp och bladen flyger åt alla håll, så att kaninerna får krasa ihop dem igen.

”Tack ska ni ha”, säger Hipp.

Han skyndar sig att lägga sig ner på bladen, kaninerna lägger filten och tidningarna över honom.

”Känns det varmare?” frågar Hopp.

”Det hjälper”, säger Hipp. ”Men jag fryser fortfarande om fötterna.”

”Dem fixar jag en i taget”, säger Hopp stolt.

Hon lägger sig på en av Hipps fötter, och hennes tjocka päls värmer foten omedelbart.

”Tack goda fen”, säger Hipp.

”Var så god”, säger Hopp, och skyndar sig vidare till nästa fot.

På det sättet fick Hipp upp värmen, och Hopp blev glad, för att hon kunde hjälpa sin goda vän.

Frågor om sagan:

Hipp har blivit förkyld. Har du varit förkyld någon gång? Vad hände då?
Igelkotten ligger i dvala hela vintern. Känner du till andra djur som ligger i sina bonor hela vintern?
Hur tror du att Hipp skulle trivas i människornas hus? Hur tror du att det kommer sig?
Hur skulle ditt hus se ut om du flyttade ut i skogen?

Den här veckan handlar om HEM och närmiljö

Vad får ditt barn ut av temat?

- ▶ Kännedom om föremål hemma
- ▶ Att hem kan se olika ut
- ▶ Kunskap om hur man levde och bodde förr
- ▶ Erfarenheter av sådant som finns i närmiljön, och vad man kan leka ute.

Lästips:

Historien om någon av Åke Löfgren

Pelle i djungeln av Jan Lööv

Hemma hela sommaren av Elin Johansson, Ellen Ekman

Aktiviteter

Vecka 22

Måndag: Förr i tiden

Ni läser berättelsen om Hipp och Hopp, och du berättar för ditt barn var du bodde då du var liten.

Använd: berättelsen i häftet och boken Kackel i grönsakslandet (Sven Nordqvist).

Tisdag: Gissa vad jag beskriver

Ni gissar turvis föremål som finns hemma och i närmiljön.

Använd: kort med bilder på hus och föremål, sax.

Onsdag: Avstånd

Ni mäter avståndet till bekanta ställen i närmiljön.

Använd: penna och papper.

Torsdag: Kimslek i skogen

Ni leker tillsammans ute.

Använd: material från naturen.

Fredag: Dörrskylt

Ni gör en dörrskylt av trolldag till er ytterdörr.

Använd: vetemjöl och salt (era egna), samt papper, blyertspenna, vattenfärger och pensel.

Extra: Utelekar

Ni leker tillsammans ute.

Använd: en boll (er egen).

MÅNDAG • Förr i tiden

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och berätta om hur ditt hem såg ut när du var barn.

Använd

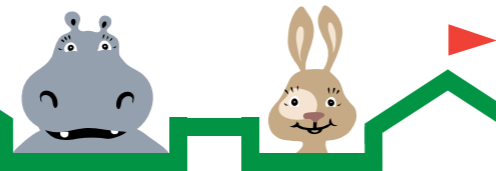
- ▶ berättelsen om Hipp och Hopp
- ▶ boken Kackel i grönsakslandet.

Att göra:

- ▶ Läs berättelsen om Hipp och Hopp.
- ▶ Berätta om hur du bodde som barn.

Barnet lär sig

- ▶ att lyssna och föreställa sig
- ▶ om hur du hade det som barn
- ▶ om att jämföra sin egen barndom med din.

Gör så här:

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och samtala med ditt barn utgående från Frågor om sagan. Ta fram boken Kackel i grönsakslandet. Bläddra tillsammans i boken och titta på bilderna. Iakttta miljöerna och föremålen. Jämför dem med ert eget hem och samtala om vad som är lika, vad som är olika. Finns det sådant som ser gammaldags ut?

Berätta sedan för ditt barn om hur du levde och var du bodde när du var liten.

Du kan berätta:

- ▶ hur ditt hem och ditt hus såg ut och var du bodde
- ▶ hur det såg ut i närområdet
- ▶ var du gick i skola
- ▶ vilka affärer som fanns där
- ▶ vad du tyckte om att leka och göra
- ▶ vad du gjorde på fritiden.

Fundera tillsammans på vad som förändrats sedan dess.

TISDAG • Gissa vad jag beskriver

Beskriv och gissa föremål som finns hemma och i närmiljön.

Använd

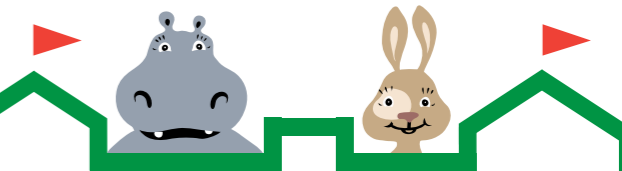
- ▶ kort med bilder på hus och föremål
- ▶ sax.

Att göra:

- ▶ Plocka turvis upp ett bildkort och beskriv bilden för den andra.
- ▶ Gissa utgående från beskrivningen vad bilden föreställer.

Barnet lär sig

- ▶ att tänka noga och urskilja det väsentliga
- ▶ att formulera sig
- ▶ att lyssna och föreställa sig.

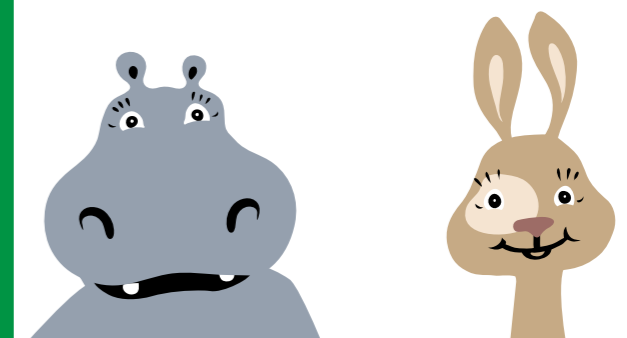

Gör så här:

Ta fram arket med bildkort och låt ditt barn klippa ut bilderna. Benämnd bilderna och lägg korten på bordet eller golvet med bildsidan neråt.

Ditt barn börjar leken genom att lyfta ett kort och beskriva bilden utan att visa den för dig. Uppmuntra ditt barn att beskriva och hjälp vid behov genom att ge exempel på frågor.

När du gissat rätt går turen över till dig. Lek så länge det känns roligt.

Om ni vill kan ni besöka biblioteket och på vägen titta på olika hus och samtala om dem. Titta t.ex. på detaljer och benämnd dem. Ni kan också fantisera om vem som kunde bo i husen. Väl framme på biblioteket kan ni läsa och också låna böcker som intresserar ditt barn.

Om ni vill kan ni från nätet på adressen www.folkhalsan.fi/spraklekar söka andra roliga lekar och spel.

ONSDAG • Avstånd

Mät tillsammans avståndet till bekanta platser i närmiljön.

Använd

- ▶ penna och papper.

Att göra:

- ▶ Prata om vilka platser som finns i närheten av ert hem.
- ▶ Räkna hur många steg det är till de olika platserna och skriv upp det.

Barnet lär sig

- ▶ att räkna steg
- ▶ att uppskatta och mäta avstånd
- ▶ begreppen längst borta och närmast.

Gör så här:

Ta med er papper och penna och gå ut på gården. Se er omkring och prata om det som finns i närheten av huset. Finns där till exempel en gräsplan, en väg, en brevlåda, en busshållplats, en lyktstolpe?

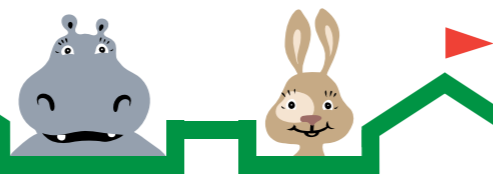
Välj fem saker och skriv upp dem på pappret. Sedan börjar ni mäta hur långt det är till dem genom att räkna stegen till de valda platserna. Kom överens om var ni börjar räkna, t.ex. på trappan eller framför ytterdörren.

Bestäm hurdana kliv ni tar när ni räknar. Innan ni börjar räkna, försök uppskatta vilken plats som ligger närmast och vilken som ligger längst bort.

Räkna stegen högt när ni går och anteckna antalet steg när ni är framme. Sedan går ni tillbaka och ställer er där ni kommit överens om att börja. Fortsätt så här till alla valda platser i tur och ordning.

När ni är färdiga tittar ni tillsammans på pappret och funderar på:

- ▶ Vilken plats låg längst bort?
- ▶ Vilken plats låg närmast?
- ▶ Jämför med hur ni hade uppskattat.

TORSDAG • Kimslek i skogen

Lek tillsammans en minneslek ute.

Använd

- ▶ material från naturen.

Att göra:

- ▶ Samla olika naturföremål och lek med dem.

Barnet lär sig

- ▶ att uppleva med flera sinnen
- ▶ att minnas och benämna
- ▶ att leka med enkla medel utomhus.

Gör så här:

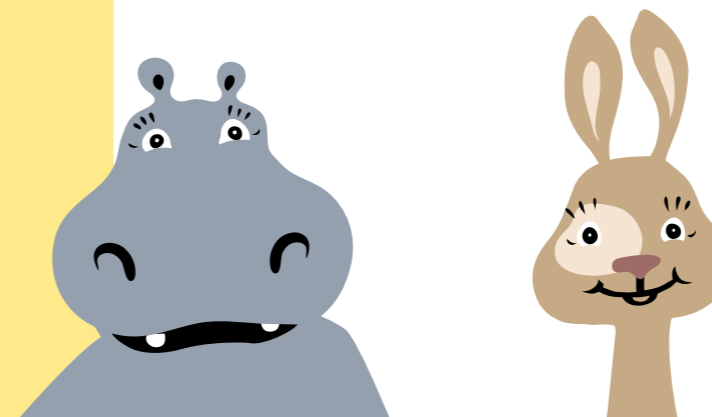
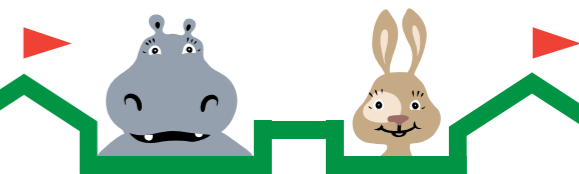
Plocka tillsammans 10 saker i naturen. Ni kan leta efter pinnar, lingonris, stenar, mossa, löv med mera. Benäm dem tillsammans. Känn på dem, är de till exempel hårda, mjuka, släta, vassa? Hur doftar de? Låter de? Kanske hittar ni en kotte, är den i så fall från en gran, tall eller al?

Placera ut de 10 naturföremålen på marken. Be ditt barn titta på dem en stund och lägga dem på minnet. Ditt barn vänder sedan ryggen mot föremålen och blundar, du plockar bort ett av dem. Då du gjort det får ditt barn vända sig om och gissa vilket du tagit bort.

Om det är svårt att gissa kan du beskriva hur föremålet känns, ser ut eller luktar. Då ditt barn gissat rätt är det din tur att blunda och gissa.

Ni kan också ta bort två föremål i taget. Lek så länge det är roligt.

Om det ännu ligger snö på marken kan ni komplettera materialet med t.ex. uteredskap eller ta med er föremål inifrån.

Om ni vill kan ni försöka bedöma avståndet till andra platser i närområdet. Vilken är längst borta, vilken ligger närmast: till exempel förskolan, affären, lekparken eller stranden?

Om ni vill kan ni leka Kimsleken med någon kompis eller resten av familjen. Variera också leken så här: dela in ett papper i sex rutor. Fundera ut olika naturföremål som ditt barn får rita i varje ruta, t.ex. granbarr, sten, kotte, björkkvist. Gå sedan ut och leta tillsammans efter det som finns på bilderna.

FREDAG • Dörrskylt

Gör en dörrskylt av trolldag.

Använd

- ▶ mjöl och salt (era egna)
- ▶ vatten
- ▶ papper
- ▶ en blyertspenna
- ▶ vattenfärger och pensel.

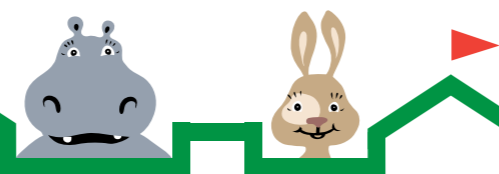
Att göra:

- ▶ Blanda ihop trolldagen.
- ▶ Gör en dörrskylt med numret på ert hem på.

Barnet lär sig

- ▶ att planera och förverkliga sin plan
- ▶ att forma siffror
- ▶ att använda sin finmotorik och att koncentrera sig.

Om ni vill kan ditt barn fotografera skylten och skriva ut bilden. Spara bilden i FHille-mappen.

Gör så här:

Hjälp ditt barn att minnas vilket nummer ert hus eller er lägenhet har. Fundera tillsammans på var man kan ta reda på det. Ni kan sedan också titta på adresskortet från vecka 2. Låt ditt barn skriva numret på ett papper. Gör av trolldag en dörrskylt med numret på.

Så här bakar ni trolldagen:

1 dl vatten
2 dl mjöl
1 dl salt
1 msk olja
ev. karamellfärg

Läs receptet högt och låt ditt barn mäta ner ingredienserna i en skål och blanda ihop ingredienserna till en smidig deg. Degen går bra att leka med, men den går inte att äta. Forma nu av trolldagen en dörrskylt med numret på ert hus eller er lägenhet på.

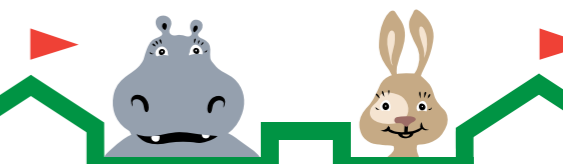
Gör först en platta. Tryck ut den med handen eller använd kavel eller flaska. Låt ditt barn välja hur plattan ska formas och se ut.

Sedan formar barnet siffrorna av trolldag. Rulla till exempel en korv av degen och böj den.

Fäst siffrorna med vatten på trolldagsplattan. Grädda dörrskylten i ugnen i 100 grader i ca 1 timme. Låt skylten stå i rumstemperatur över natten. När figurerna har torkat färdigt går det bra att måla på dem med vattenfärg om ni vill. Häng tillsammans med ditt barn upp dörrskylten på ett synligt ställe.

EXTRA AKTIVITET • Utelekar

Ni leker tillsammans utomhus, hela familjen eller tillsammans med barnets vänner.

Använd

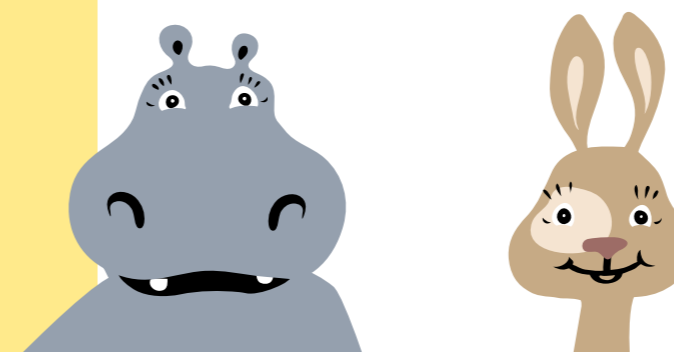
- ▶ en boll (er egen).

Att göra:

- ▶ Lek tillsammans ute.

Barnet lär sig

- ▶ att det är roligt att leka och röra på sig tillsammans
- ▶ att koncentrera sig
- ▶ att följa regler och samarbeta.

Om ni vill kan ni göra leken Luft, jord vatten mer utmanande genom att ni alla står i ring på ett ben, bredbent, på tå, med sidan före eller genom att leka sittande. Deltagarna kan turvis välja sätt.

Gör så här:

Lek nr 1: Luft, jord, vatten.

Ställ er i en ring. En av er håller i bollen och börjar leken genom att kasta den till någon annan i ringen och säger samtidigt luft (eller jord eller vatten). Därefter börjar den som kastade räkna till tio. Innan den som kastat bollen räknat färdigt nämner den som fångar bollen ett djur som lever i luften. Leken fortsätter så att den som nämner djuret kastar bollen vidare till någon annan i ringen. Håll på så länge det är roligt.

Lek nr 2: Blunda och känn.

Välj en plats där ni startar. En blundar eller har en bindel för ögonen. Den/de andra leder sin kompis runt i naturen och låter kompiserna känna på något naturmaterial samt beskriva hur det känns. Gå därefter tillbaka till startplatsen. Nu får den som leddes leta reda på den plats/det föremål hon eller han kände på. Om det är svårt kan de övriga tipsa sin kompis.

FHille

- för en god skolstart

FHille är baserat på förskoleprogrammet Hippy International samt på HippHopp i Danmark

©Folkhälsan 2020

Sagan om Hipp och Hopp: Ulla Rabén

Illustratör: Terese Bast

Grafisk form: Nanne Nylund/Byråådan

Tryck: Grano, Vasa

 folkhälsan

